

Ministeren, Holmens Kanal 22, 1060 København K
Tlf. 3392 9300, Fax. 3393 2518, E-mail ism@ism.dk
J.nr. 2008-4537

Helle Hansen
heh@langelandkommune.dk

Dato: 16. november 2009

Kære Helle Hansen

Tak for dit brev af 13. oktober 2009 vedrørende Langeland Kommunes økonomiske situation og udviklingsperspektiverne for kommunen.

I dit brev redegør du for, at Langelands Kommune har haft store udfordringer i forbindelse med budgettet for 2010, hvor kommunen har forsøgt at balancere på et serviceniveau, som kan virke tiltrækkende på nye borgere, men som samtidig er økonomisk forsvarligt. I den sammenhæng spørger du til udviklingsperspektiverne for en kommune som Langeland og andre udkantkommuner, og om I fortsat vil være henvist til udviklingsaftaler.

Jeg vil gerne hertil først sige, at regeringen naturligvis er meget optaget af, at kommunerne er økonomisk bæredygtige og i stand til at løfte de kommunale opgaver. Det kommunale udligningssystem bidrager her til at skabe nogenlunde ensartede økonomiske vilkår for kommunerne, så kommunerne er i stand til at løse deres opgaver uden betydelige forskelle i kommunernes skatteprocenter og serviceniveau. Udligningen blev styrket ved udligningsreformen i 2006, som blandt andet øgede udligningsniveauet væsentligt. Hertil blev der gennemført en række ændringer, som netop har haft til formål at tilgodese kommuner i udkantsområder.

Konkret kan jeg nævne, at der via udligningen tages højde for en lavere tilgængelighed i tyndt befolkede områder samt for, at befolkningstilbagegang kan indebære strukturelle problemstillinger. Desuden er indført udligning af selskabsskat.

Disse ændringer i det generelle udligningssystem blev samtidig suppleret med et særligt instrument – de såkaldte flerårige udviklingsaftaler – målrettet nogle få kommuner, som har særlige økonomiske problemer. Der var tale om et tilbud – ikke et diktat.

Langeland kommune er gennem aftalen tilført ganske betydelige beløb, som ikke er omfattet af det generelle udligningssystem, og som kan bidrage til at skabe en langsigtet bæredygtighed i kommunen. Med det særtilskud der ligger i udviklingsaftalen og det yderligere særtilskud, som kommunen er meddelt for 2010 – samlet 33 mio. kr. – er Langeland Kommune den kommune, der modtager langt det største særtilskud pr. indbygger i 2010.

Jeg synes, at det kommunale udligningssystem med udviklingsaftalerne er tilført et væsentligt nyt instrument. Den eksisterende aftale med Langeland Kommune udløber i 2011. Det er dog endnu for tidligt at gå ind i en vurdering af behovet og mulighederne for en forlængelse af aftalen. Foreløbig har jeg aftalt et møde med borgmester Knud Gether den 20. november, hvor emnet er den eksisterende aftale.

Som du også er inde på, er det jo også i høj grad relevant, hvad kommunen selv kan gøre for at sikre økonomisk bæredygtighed. Der indgår derfor i udviklingsaftalen også nogle kommunaløkonomiske målsætninger, som kommunen skal opfylde. Jeg er glad for, at kommunen i budgetlægningen har haft fokus på at opfylde målsætningerne.

Du efterspørger også i dit brev, at staten støtter de initiativer, som kommunen selv tager i forhold til erhvervsudvikling, bosætning og infrastruktur, og du spørger til indholdet af regeringens kommende regionalpolitiske udspil.

Det er korrekt, at regeringen arbejder på et regionalpolitisk udspil om et Danmark i balance, men udspillet er ikke færdigbehandlet. Regeringen har dog løbende taget regionalpolitiske initiativer, jf. senest regeringens regionalpolitiske redegørelse 2009. I øvrigt vil jeg gerne understrege, at der under regeringen ikke har været tale om en centraliseringsproces. Tværtimod blev der med kommunalreformen flyttet opgaver og medarbejdere ud i kommunerne, og der er – netop ud fra regionalpolitiske hensyn – taget initiativ til at flytte statslige arbejdspladser ud af hovedstaden til det øvrige land.

Jeg synes, der er flere eksempler på, at kommunens egne initiativer og projekter bliver understøttet. Bl.a. kan jeg nævne OPP-projektet omkring opførelsen af en ny stor skole i Rudkøbing. Langeland Kommune fik således i forbindelse med udviklingsaftalen en ekstraordinært stor deponeringsfritagelse til dette projekt.

I Indenrigs- og Socialministeriet er der desuden flere aktuelle puljer, hvor udkantsområder som Langeland kan søge om tilskud.

Konkret kan jeg nævne Indsatspuljen på 150 mio. kr. til medfinansiering af kommunernes indsats med forbedringer af det fysiske miljø i yderområderne i 2010. Jeg ved, at Langeland Kommune er blandt de 34 kommuner, der har søgt om støtte fra puljen. Ansøgningerne forventes besvaret inden udgangen af november 2009. Hertil kommer puljer som eksempelvis Landdistriktspuljen og

puljen til kommunal medfinansiering af EU-projekter, som også kan søges af Langeland Kommune.

På transportområdet arbejder regeringen endvidere på flere konkrete initiativer med relevans for Langeland og kommunens udviklingsmuligheder.

I aftale om nye initiativer som led i udmøntning af puljer fra 22. oktober 2009, er der således enighed om at afsætte 6 mio. kr. til igangsættelse af en forundersøgelse af perspektiverne i en styrkelse af rute 9. Endvidere kan det fremhæves, at der med aftale om en grøn transportpolitik fra 29. januar 2009 blev afsat 36 mio. kr. til en ny færge mellem Langeland og Strynø.

Endelig spørger du til, hvordan jeg ser på Langeland Kommunes fremtid som selvstændig udkantskommune.

Langeland Kommune indgår ligesom andre kommuner med under ca. 20.000 indbyggere i et forpligtende kommunalt samarbejde. For Langeland Kommunes vedkommende er samarbejdet med Svendborg Kommune.

Som led i kommunalreformen blev et ønske om at tage særligt hensyn til ø-kommunerne bl.a. udmøntet ved, at de forpligtende kommunale samarbejder, der omfatter ø-kommuner, blev meddelt dispensationer, som indebærer, at ø-kommunen uanset samarbejdet selv kan udføre en række af de opgaver, der ellers efter loven skulle udføres af fastlandskommunen på ø-kommunens vegne. Dette gælder også for samarbejdet mellem Langeland og Svendborg Kommuner.

De nævnte dispensationer er blevet evalueret af de berørte ministerier. Den endelige vurdering af disse evalueringer vil foreligge inden længe og må forventes at føre til enkelte justeringer, navnlig udvidelser, af dispensationerne. Der er imidlertid intet i disse evalueringer eller i øvrigt, som giver mig anledning til at overveje ændringer i Langeland Kommunes status som selvstændig kommune, herunder som deltager i det forpligtende kommunale samarbejde med Svendborg Kommune.

Jeg håber, at mit brev har givet svar på dine spørgsmål. Jeg mener bestemt at svarene tegner et billede af, at regeringen gør meget for at understøtte en fornuftig udvikling i kommuner i udkantsområderne – ikke mindst i Langeland Kommune.

Med venlig hilsen

Karen Ellemann